

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van Tilburg University

in de zaak tussen

de heer X, gemachtigde van:

11 appellanten verder gezamenlijk te noemen: **appellanten**

en

de examencommissie van de Tilburg Law School, verweerster

1. Procesverloop

- 1.1 Bij besluit van 13 december 2021 heeft verweerster cijfers gepubliceerd voor het tentamen van het vak Goederenrecht (hierna: "het bestreden besluit").
- 1.2 Tegen het bestreden besluit heeft de gemachtigde tijdig, te weten op 25 januari 2022, een beroepschrift ingediend namens appellanten. Op 25 januari 2022 heeft het College de gemachtigde geïnformeerd dat zij verweerster heeft uitgenodigd om, in overleg met de gemachtigde, na te gaan of een minnelijke schikking mogelijk is.
- 1.3 Op 3 februari 2022 heeft een schikkingsoverleg plaatsgevonden. Tussen partijen is geen minnelijke schikking bereikt.
- 1.4 Verweerster heeft op 15 februari 2022 een verweerschrift ingediend.
- 1.5 Een schriftelijke reactie op het verweerschrift van 28 februari 2022 van de gemachtigde.
- 1.6 Op 10 maart 2022 heeft het College het beroep ter zitting behandeld. Aan die zitting hebben gemachtigde en een aantal appellanten en namens verweerster Y. (voorzitter examencommissie), Z. (docent Goederenrecht) en A. (ambtelijk secretaris examencommissie) deelgenomen.

2. Feiten en omstandigheden

- 2.1 Appellanten staan ingeschreven voor de bachelor Rechtsgeleerdheid.

- 2.2 Appellanten hebben op 6 december 2021 deelgenomen aan een tentamen voor het vak Goederenrecht (hierna: "het tentamen"). Het betrof een online tentamen dat bestond uit 40 meerkeuzevragen.
- 2.3 Op het voorblad van het tentamen stond aangegeven hoe het cijfer berekend zou worden, namelijk dat de cesuur om te slagen voor het tentamen 55% was. Dit komt neer op 22 goede antwoorden. Op het voorblad van het tentamen stond niets over een (eventuele) gokkanscorrectie vermeld.
- 2.4 Bij het nakijken van het tentamen is een gokkanscorrectie toegepast, waardoor 27 goede antwoorden nodig waren om een voldoende te behalen. Hierdoor bedroeg het slagingspercentage voor het tentamen 67%.

3. **Standpunten partijen**

Standpunt appellanten

- 3.1 Appellanten zijn het niet eens met de wijze waarop het tentamen is beoordeeld. Zij brengen - samengevat - als beroepsgronden naar voren dat de vaststelling van het cijfer met inachtneming van de gokkanscorrectie in strijd is met:
- het zorgvuldigheidsbeginsel van artikel 3:2 Algemene wet bestuursrecht (hierna: "Awb") nu er sprake is geweest van een omissie van de vakgroep, te weten het niet vermelden van de gokkanscorrectie op het voorblad van het tentamen;
 - het evenredigheidsbeginsel van artikel 3:4 lid 2 Awb nu de betrokken belangen aan de zijde van appellanten, te weten een half jaar studievertraging en financiële implicaties, niet zorgvuldig in ogenschouw zijn genomen;
 - het gelijkheidsbeginsel, omdat zich bij het vak Verdiepend Privaatrecht een vergelijkbare situatie heeft voorgedaan waarbij de betreffende examinator aan de studenten heeft bericht de gokkanscorrectie niet te zullen toepassen nu het voorblad maatgevend is voor de verwachtingen van de studenten.
- 3.2 In aanvulling hierop heeft de gemachtigde nog aangevoerd dat:
- de tweedeling die verweerster maakt tussen studenten die een 5.4 voor het tentamen hebben behaald en het vak niet beheersen en studenten die een 5.5 voor het tentamen hebben behaald en het vak wel beheersen, een misvatting is van de situatie. Hierbij wordt een veelvoud aan factoren die meespelen bij het maken van een tentamen onterecht buiten beschouwing gelaten.
 - het schikkingsvoorstel geen evenredige oplossing is nu zij een onevenredige belasting voor zowel studenten als docenten met zich brengt. Appellanten dienen zich in dat geval nogmaals voor te bereiden voor het tentamen, zonder verdere begeleiding, ver nadat het vak heeft plaatsgevonden en gedurende een lopend semester.

Standpunt verweerster

- 3.3 Verweerster verzoekt het beroep ongegrond te verklaren. Verweerster voert – samengevat – het navolgende aan:

- 3.3.1 Hoewel de eindverantwoordelijke voor het vak betreurt dat is verzuimd om voorafgaand aan het tentamen kenbaar te maken dat de gokkanscorrectie zou worden toegepast, leidt dit er niet toe dat het bestreden besluit niet in stand kan blijven. Lid 6 van artikel 10 Regels en Richtlijnen van de Examencommissie van Tilburg Law School (hierna: R&R) bepaalt namelijk dat de beoordeling zo mogelijk aan de hand van tevoren voor de beoordeling schriftelijk vastgestelde normen geschiedt en eventueel naar aanleiding van de correctie van het tentamen vastgestelde normen.
- 3.3.2 Het niet toepassen van de gokkanscorrectie leidt ertoe dat het kennisniveau niet juist wordt weergegeven. Zonder gokkanscorrectie zou het slagingspercentage uitkomen op ongeveer 90%. Buiten het feit dat dit percentage significant afwijkt van voorgaande jaren, zou het geen recht doen aan het kennisniveau van de studenten. Daarbij zou het niet wenselijk zijn de cijfers zonder gokkanscorrectie toe te kennen, nu in de bachelor en master wordt voortborduurd op dit vak en het van belang is dat studenten over voldoende basiskennis beschikken.
- 3.3.3 De betreffende wijze van online toetsing was nieuw voor docenten en het invoeren van tentamens in het programma TestVision blijft mensenwerk. Dit was de eerste periode dat op deze manier is gewerkt. Het niet aanvinken van de optie 'gokkanscorrectie toepassen' in Testvision heeft geleid tot deze situatie en moet worden meegenomen in de vraag wat een redelijk gevolg is van deze nalatigheid.
- 3.3.4 Verweerster heeft een extra kans aangeboden voor studenten die geraakt zijn door de genoemde gang van zaken indien hier behoefte toe bestaat. Van deze mogelijkheid hebben studenten geen gebruik gemaakt.
- 3.3.5 Van een schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel is geen sprake nu alle belangen zorgvuldig zijn afgewogen. Een causaal verband tussen de toepassing/handhaving van de gokkanscorrectie en het oplopen van studievertraging is daarnaast niet gestaafd en is ook niet aannemelijk.
- 3.3.6 Een vergelijking met het vak Verdiepend Privaatrecht in het kader van een schending van het gelijkheidsbeginsel gaat niet op, omdat het geen gelijke gevallen betreft. Dat betrof een tentamen dat bestond uit open vragen en meerkeuzevragen. Met deze vragen waren meer punten te behalen dan bij het onderhavige tentamen zodat de toepassing of juist weglating van de gokkanscorrectie een kleinere impact had. Daarnaast betrof het een tentamen van een mastervak, zodat studenten reeds door het behalen van hun bachelordiploma hebben aangetoond te beschikken over een basiskennisniveau.

4. **Overwegingen College**

- 4.1 Het College overweegt allereerst dat verweerster krachtens artikel 7.12b van de Wet Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: "WHW") tot taak heeft om de kwaliteit van de tentamens te borgen. Over de uitvoering van haar taken en bevoegdheden heeft verweerster nadere regels vastgelegd in de R&R.

- 4.2 Ingevolge artikel 10 lid 6 R&R geschiedt de beoordeling van schriftelijke tentamens zo mogelijk aan de hand van tevoren voor de beoordeling schriftelijk vastgestelde *en eventueel naar aanleiding van de correctie van het tentamen* vastgestelde normen. Tussen partijen is niet in geding dat dit artikel ruimte laat om de beoordeling van een tentamen te baseren op normen die naar aanleiding van de correctie van het tentamen zijn ontstaan, zoals de gokkanscorrectie.
- 4.3 Uitgangspunt is dat met een tentamen de kennis van een student wordt getoetst, zodat daaruit de gerechtvaardigde conclusie kan worden getrokken dat een student de stof van een vak in voldoende mate beheerst. Op die wijze wordt de kwaliteit van een opleiding gewaarborgd. Vaststaat dat het tentamen enkel uit meerkeuzevragen bestond. Bij meerkeuzevragen bestaat de mogelijkheid dat een student door gokken/raden voor het juiste antwoord kiest en op die wijze een voldoende haalt voor een tentamen, zonder dat de student over de vereiste kennis beschikt. Om dat te voorkomen wordt met regelmaat een gokkanscorrectie toegepast. Op grond van artikel 10 lid 6 R&R was het verweerster toegestaan om een dergelijke gokcorrectie ook achteraf, dat wil zeggen *naar aanleiding van de correctie van het tentamen*, toe te passen.
- 4.4 De vraag die voorligt is of het bestreden besluit (de toegekende cijfers met inachtneming van de gokkanscorrectie) in strijd is met het evenredigheidsbeginsel, zorgvuldigheidsbeginsel en/of gelijkheidsbeginsel. Dat er namelijk een heel vervelende situatie is ontstaan voor alle betrokkenen na de bekendmaking van de cijfers is evident, maar dat maakt nog niet dat er in strijd met voornoemde beginselen is gehandeld.
- 4.5 Het College is van oordeel dat de belangen van verweerster om het kennisniveau van studenten te verifiëren en om in te staan voor de waarde van het diploma en de rechtenopleiding als geheel in de onderhavige zaak zwaar wegen en daarom dienen te prevaleren boven de belangen van appellanten. Daarbij komt dat tijdens de hoorzitting is gebleken dat een groot deel van deze belangen van appellanten principieel van aard is. Zo bleken er appellanten het tentamen van 6 december 2021 – met inachtneming van de gokkanscorrectie – te hebben gehaald, en bleken er appellanten te zijn die voor de herkansing een voldoende hebben behaald.
- 4.6 Hier komt nog bij dat verweerster, in een voorstel om te komen tot een minnelijke schikking, heeft aangeboden om een nieuw tentamen te organiseren voor de studenten die daar prijs op stelden. Een voorstel dat het College overigens in dit specifieke geval proportioneel voorkomt en in voldoende mate recht doet aan de belangen van appellanten, waaronder het aangevoerde belang van (mogelijke) studievertraging.
- 4.7 Evenmin is sprake van een schending van het gelijkheidsbeginsel, nu het College niet van gelijke gevallen is gebleken.

4.8 Gelet op het voorgaande concludeert het College dat verweerster zorgvuldig heeft gehandeld en dat niet gezegd kan worden dat verweerster niet in redelijkheid tot het bestreden besluit heeft kunnen komen. Het beroep van appellanten slaagt niet.

5. **Beslissing**

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep ongegrond.

Aldus besloten op 24 mei 2022 door het College van Beroep voor de Examens.